

Besluitvorming rond de nevengeul Varik-Heesselt

Marcel Pleijte, Alterra Wageningen UR

2 juni 2016

---

1. Conclusie

- Legitimering in besluitvorming en planfiguren omtrent noodzaak en nut van nevengeul bij Varik-Heesselt is ontoereikend

---

2. Onderzoeksvragen

- Hoe is de besluitvorming verlopen?
  - Hoe is de volksvertegenwoordiging bij de besluitvorming rond de nevengeul van Varik-Heesselt betrokken?
  - Hoe worden burgers betrokken?

3a. Bevindingen omtrent volksvertegenwoordiging

- Permanente discussie over 18.000 m³/s bij Lobith in de Tweede Kamer
- Provinciale Staten stelt vragen over 18.000 m³/s
- Gemeente Neerijnen kan amendement niet uitvoeren

3b. Bevindingen omtrent burgers

- Openbaarheid/transparantie van onderbouwing van 18.000 m³/s ontbreekt
- Geen brede maatschappelijke discussie gevoerd over nut en noodzaak van 18.000 m³/s
- Burgers geen participatiemogelijkheden omtrent opstellen alternatieven
- Geen heldere schets omtrent procedure samenhang planfiguren en planvolgorde
- Geen eigenaar van het totale planproces rond nevengeul als aanspreekpunt voor burgers

---

3c. Bevindingen

- volksvertegenwoordiging en burgers zijn onvoldoende bij het proces rond de nevengeul betrokken. Hierdoor ontbreekt de legitimiteit voor besluitvorming omtrent de nevengeul.
- Hoe komt het dat het besluitvormingsproces zo is verlopen dat de politiek en burgers onvoldoende zijn betrokken?

---

4. Verklaringen

Overheden zijn vooral met elkaar bezig:

1. Urgentie: concurrentie om geld
2. Intransparantie en complexiteit
3. Ontbreken nut- en noodzaakdiscussie

---

1. Urgentie: concurrentie om geld

- Urgentie door concurrentie om geld:
  - Cofinanciering
  - Deelstrategieën
    - Dijken versterken
    - Rivierverruiming
    - Meekoppelkansen

- Winkelen in elkaars portemonnee

---

2. Intransparantie en complexiteit

- Intransparantie en complexiteit > blackbox
- Bestuurlijke drukte en bestuurlijk complexiteit
- Veel planfiguren met eigen tijdshorizon, eigen dynamiek, inspraak en zienswijzen
- Overgang 18.000 m³/s naar nieuw veiligheidsbeleid = onduidelijk
- Technische complexiteit
  - Drie veiligheidslagen
  - Dijkkringtrajecten

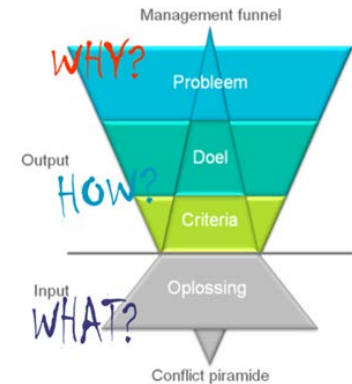
---

3. Ontbreken nut- en noodzaakdiscussie

- Geld en draagvlak (meekoppelkansen)
- Alternatieven
- Maatgevende afvoer

Conclusie

- Optelsom leidt tot depolitisering en planomkering
  - Concurrerende overheden gaan zaken onderling regelen.....
  - niet aan volksvertegenwoordiging overlaten.....
  - burgers kunnen niet participeren in omgekeerd planproces

Legitimering in besluitvorming en planfiguren omtrent noodzaak en nut van nevengeul bij Varik-Heesselt is ontoereikend

---

Aanbevelingen

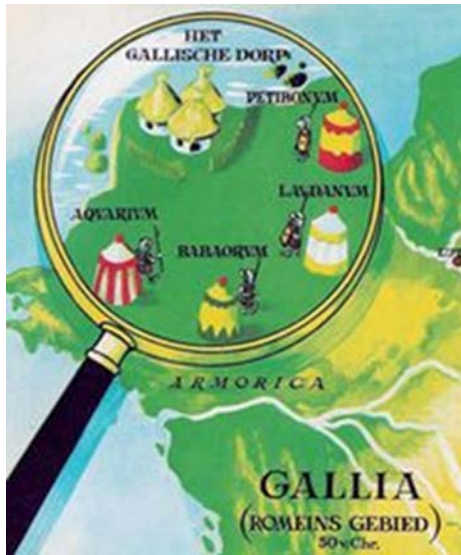
- Planomkering > Start planvolgorde met brede nut- en noodzaakdiscussie
- Depolitisering > Zorg voor primaat van de politiek als het gaat om voorzorg en veiligheid
- Urgentie door concurrentie om geld > zorg voor een eenduidige relatie tussen doelen en middelen
- Intransparantie en complexiteit > open de black box
- Ontbreken nut- en noodzaakdiscussie > maak maatschappelijke opgave weer belangrijker dan het bestuurlijk arrangement dat zich richt op geld

---

Overall conclusie

- De wetenschappelijke en maatschappelijke onderbouwing van de maatgevende afvoer is ontoereikend om besluiten inzake de planning van de nevengeul te legitimeren

6. Vragen, op- en aanmerkingen?!

- Telefoon: 06-10536237
- Mail: roel.during@wur.nl
- Website persbericht en publieksrapport & achtergrondrapport:
■ <http://www.wageningenur.nl/nl/project/Het-Plan-Waalweelde.htm>.

0317-481814

marcel.pleijte@wur.nl